

Hoe wordt je gemeente en OCMW bestuurd

Hoe wordt je gemeente en OCMW bestuurd

Meerjarenplanning en de link met financiën

een initiatief van:

Beleidsmatig en financieel plannen

Elk bestuur maakt een meerjarenplan

- Het meerjarenplan bevat het **beleid** en de **beleidsdoelstellingen**
- Het bevat tevens de financiële vertaling ervan
 - Is verantwoording van de middelen die men wil inzetten
 - Is verantwoording waar men deze middelen haalt
- Het is geïntegreerd beleid van gemeente en OCMW

Methodiek = beleids- en beheerscyclus (BBC)

De Beleids- en Beheerscyclus (BBC)

- Is een **dynamisch** instrument
- Er wordt voornamelijk vastgehouden aan doelstellingen, niet noodzakelijk aan actieplannen en acties
- Die kunnen waar nodig aangepast worden aan de actualiteit.

Nadenken over beleid =

- Vertrekken van de werkelijke situatie in jouw gemeente
- Vertrekken met de relevante gegevens over jouw gemeente
- Vergelijken met gelijkaardige besturen en niet alleen met de buurgemeenten!

Waarover gaat het ?

Belastingdruk

Veiligheid

Seniorenwerking

Groenvoorzieningen

Jeugd

Dienstverlening

Kansarmoedebestrijding

Schoolroutes

Onderwijs

Milieubeheersing

Klimaat

Afvalwaterbeheersing

De doelstellingen helder omschrijven

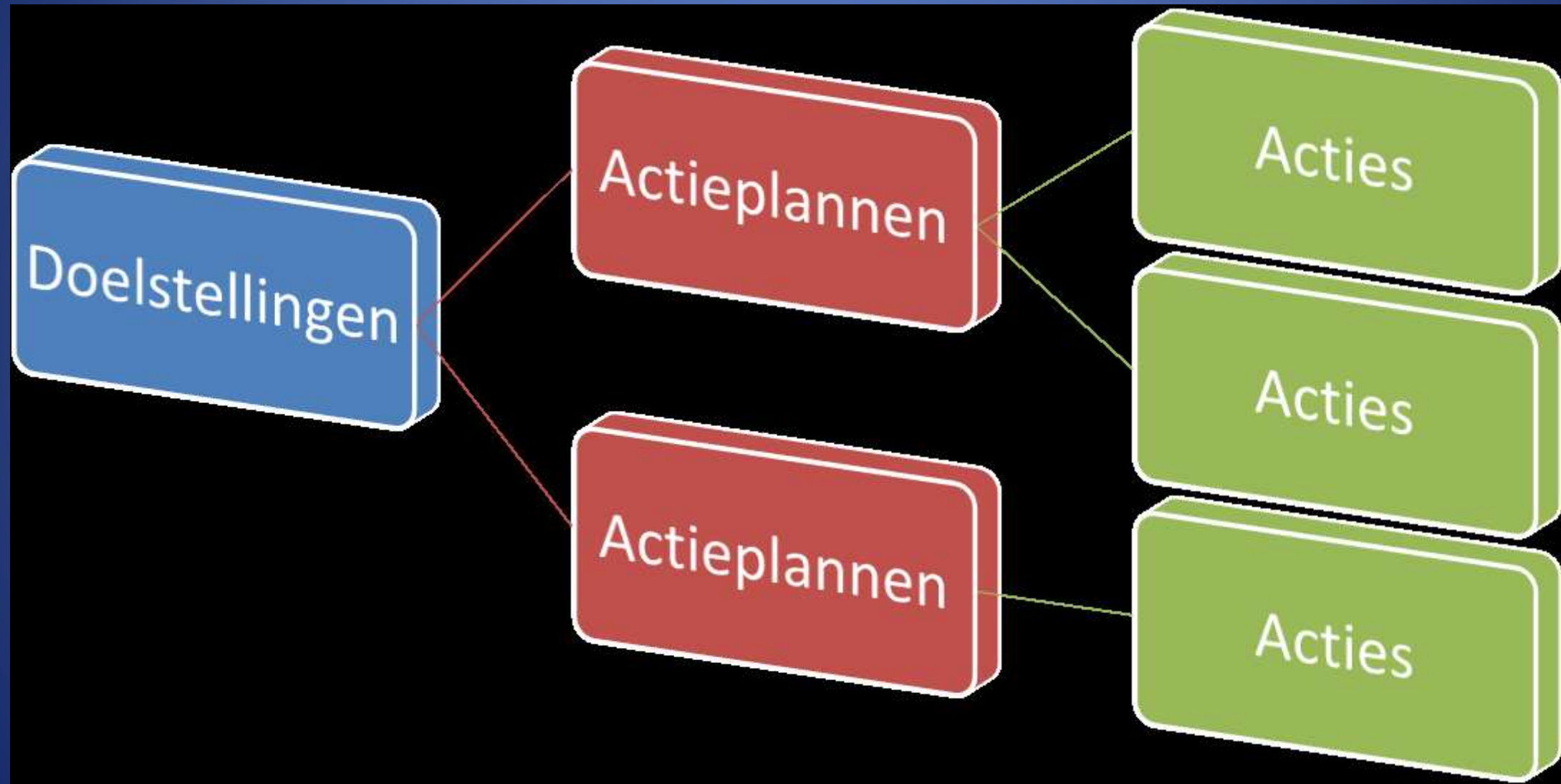
Wat men tijdens de legislatuur wil bereiken

Daarom spreken we over S.M.A.R.T.

- Specifiek – Meetbaar – Acceptabel – Realistisch – Tijdgebonden

Vanuit de doelstellingen ga je actieplannen en acties maken

Aan de acties verbind je de concrete elementen, waaronder de budgetten (ontvangsten en uitgaven)

De Beleids- en Beheerscyclus (BBC)

- Vertrekt vanuit de strategische planning
 - Dit wil zeggen: waar staan we voor, waar willen we naar toe?
 - Op basis hiervan zullen dan beleidsdoelstellingen worden geformuleerd
 - Die worden vervolgens omgezet in actieplannen en acties
- Het geheel moet ook financieel vertaald worden zodat het budgettair kan worden ingeschaald

Cyclus is geënt op een legislatuur (zes jaar)

Beleid:

- Eerst plannen, dan pas uitvoeren
- De raad moet kunnen volgen
- Daarom is regelmatig rapporteren belangrijk
- **Opvolgingsrapportering**
 - College aan de gemeenteraad
 - Vast bureau aan de OCMW-raad
- Verplicht vanaf **BBC 2020** minstens tweemaal/jaar
 - najaar: over eerste semester
 - bij jaarrekening: over voorbije jaar

Gemeentelijke en OCMW-financiën

Politiek beleid is keuzes maken, die maar gerealiseerd kunnen worden als daar middelen tegenover staan.

Beschikbare middelen : personeel, materieel, investeringen.

Al deze middelen moeten gefinancierd worden.

Waar haalt het
lokale bestuur haar
geld ?

Waaraan besteedt
ze dit ?

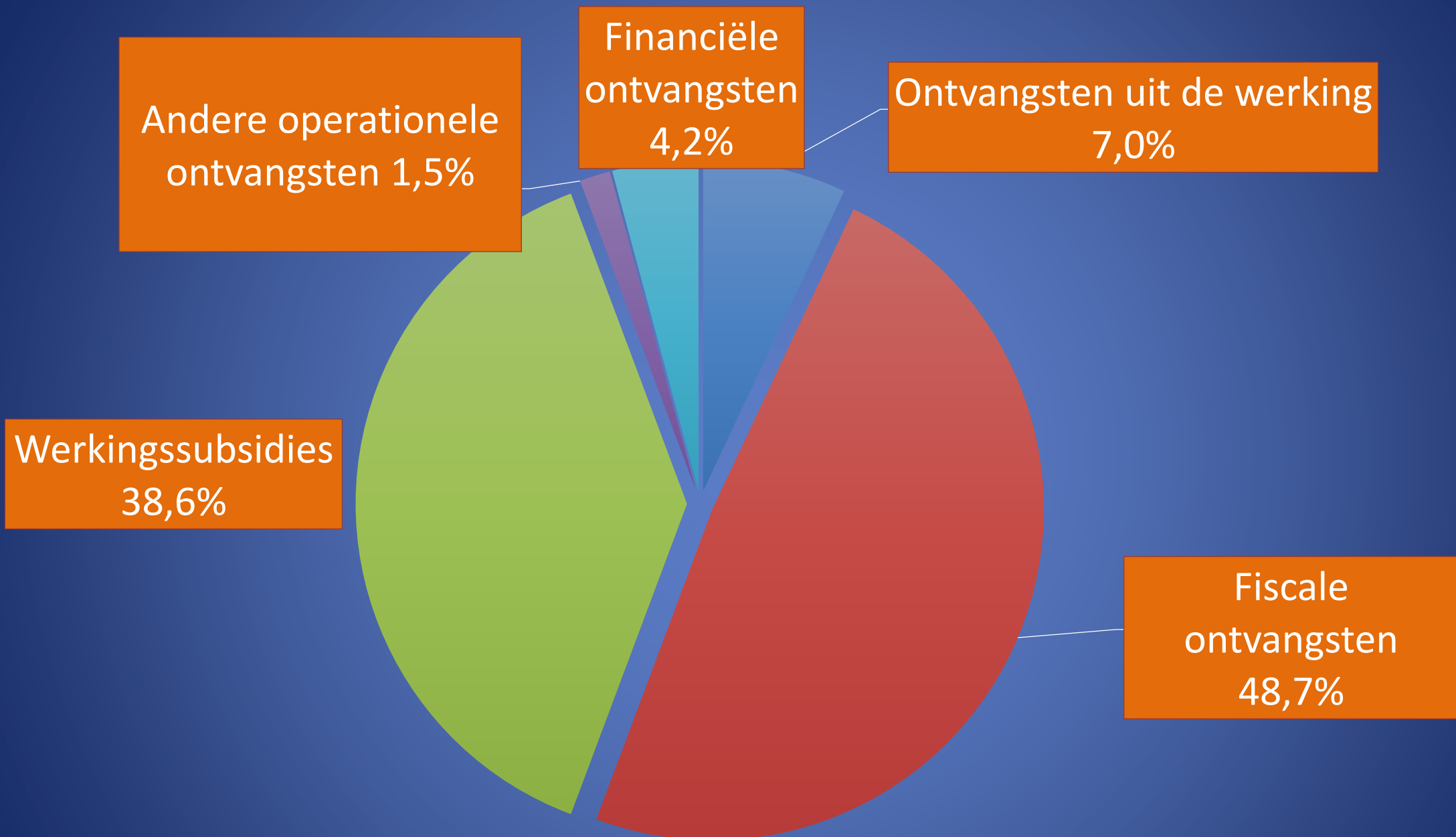
Exploitatie-ontvangsten

- werkingsontvangsten (personeel)
- fiscale ontvangsten (licenties, rechten en diensten)
- werkingssubsidie (overheidsinstane)
- Financiële ontvangsten (werkingssubsidies)
- andere financiële uitgaven

Per inwoner: 1.604 euro

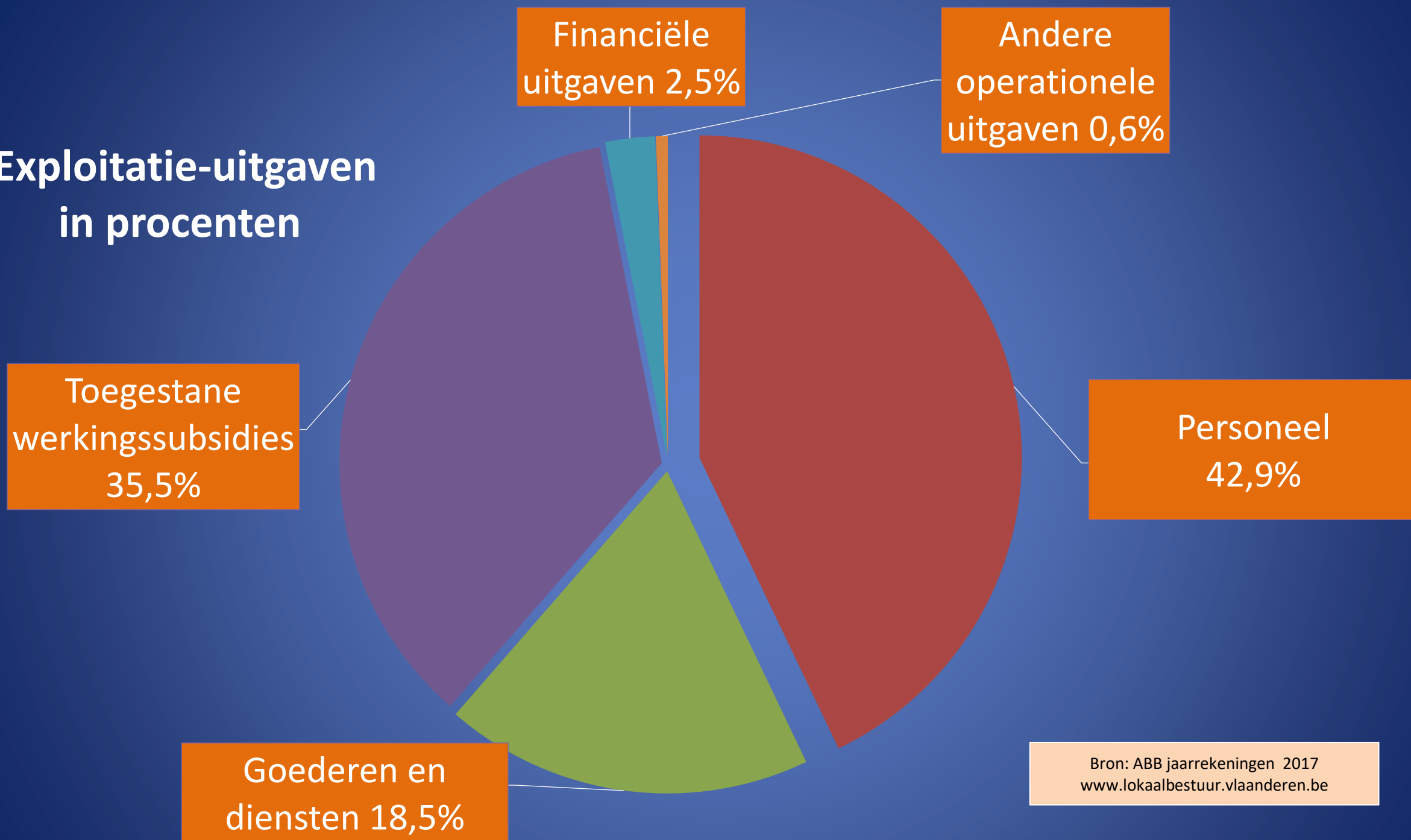
Exploitatie-uitgaven

Per inwoner: 1.367 euro

Exploitatie-ontvangsten in procenten

Exploitatie-uitgaven in procenten

Bron: ABB jaarrekeningen 2017
www.lokaalbestuur.vlaanderen.be

Huiswerk gemaakt: de tarieven voor uw gemeente ?

A red question mark icon inside a white circle, which is part of a vertical stack of two such icons. The stack is connected by a vertical line and has diagonal lines at the top and bottom.

tarief aanvullende
personenbelasting (%)

A red question mark icon inside a white circle, which is part of a vertical stack of two such icons. The stack is connected by a vertical line and has diagonal lines at the top and bottom.

tarief opcentiemen onroerende
voorheffing

Gemiddelde tarieven voor de Vlaamse gemeenten in 2018

7,21%

tarief aanvullende
personenbelasting (%)

877

tarief opcentiemen onroerende
voorheffing

Investeringsuitgaven

Investeringsontvangsten

- Subsidies
- tussenkomst van derden
- verkoop van duurzame goederen

Investerings door de lokale besturen:

Investeringsuitgaven 2017:
ruim 1,8 miljard euro voor
alle Vlaamse gemeenten
samen

- = 1.854.886.747 euro

Investeringsontvangsten

- Subsidies
- tussenkomst van derden
- verkoop van duurzame goederen

Eigen middelen/Leningen

Financiering

- Aflossingen van leningen en/of leasings (uitgaven)
- Op te nemen leningen en/of leasings. (ontvangsten)
- Liquiditeiten (zowel uitgaven als ontvangsten)

Meerjarenplan moet aan twee voorwaarden voldoen:

Geheel van budget moet in evenwicht zijn, dit wil zeggen dat er voldoende ontvangsten zijn om de uitgaven te betalen

De autofinancieringsmarge moet positief zijn. Dit wil zeggen dat er voldoende middelen zijn om de schuldenlast te kunnen dragen. Dit moet structureel in evenwicht zijn

Onderdelen van het meerjarenplan

Strategische nota

Beleidsdoelstellingen

Actieplannen en
acties

Financiële nota

Financieel
doelstellingenplan

Staat van het
financieel evenwicht

Meerjarenplan

Exploitatiebudget:

gaat over de
weeckerende
ontvangsten en
uitgaven

Investeringsbudget:

gaat over de
duurzame
realisaties

Meerjarenplan

Financiering:

gaat over
aflossingen en toe
te stane leningen
(uitgaven)

Financiering:

gaat over op te
nemen leningen
(ontvangsten)

De evenwichtsnorm (schema M2)

Saldo	<ul style="list-style-type: none">• Exploitatie-uitgaven: 85• Exploitatie-ontvangsten: 100	+15
Saldo	<ul style="list-style-type: none">• Investeringsuitgaven: 30• Investeringsontvangsten: 12	-18
Saldo	<ul style="list-style-type: none">• Aflossingen en diverse uitgaven: 9• Leningen (nieuw): 15	+6
		Eindsaldo voorbeeld = +3

Totaal = beschikbare budgettair resultaat moet positief zijn!

De evenwichtsnorm (schema M2)

Saldo	• Exploitatiesaldo zonder intresten: 23
Saldo	• Netto-periodieke leningslast: 17
Saldo	• Autofinancieringsmarge: 6

Verschil moet positief zijn!

Momenteel
zijn gemeente
en OCMW nog
afzonderlijk

Momenteel
nog zonder
AGB's en
zorgbedrijven.

Vanaf BBC
2020 wordt er
een
consolidatie
gemaakt voor
alle entiteiten
die met het
lokaal bestuur
verbonden
zijn.

Hierdoor
krijg een je
inzicht in de
financiële
toestand
van het
geheel!

Maakt beoordeling op hoogste niveau mogelijk!

VAN ELKE GEBRUIKER WORDT EEN ERNSTIGE INSPANNING
VERWACHT OM ZICH NIEUWE REGELS EIGEN TE MAKEN.

NIX

PAUZE

Organisatiebeheersing

Gemiddeld lokaal bestuur al snel verantwoordelijk voor paar tientallen miljoenen euro's

Besturen hebben veel autonomie

Regelgeving bevat weinig detailregels

- Bv. over kredietbewaking, delegaties, enz.

Besturen moeten zelf hun regels vastleggen

- Doelstellingen bereiken en risico's beperken
- Wetgeving en procedures naleven
- Betrouwbare financiële rapportering
- Activa beschermen en fraude voorkomen
- Effectief, efficiënt en economisch werken

-> nood aan een professionele aanpak van de beheersing van de organisatie

Verantwoordelijkheden

Elk bestuur bepaalt zelf hoe het zijn organisatiebeheersing concreet invult

De algemeen directeur is **in** overleg met het MAT verantwoordelijk voor de organisatiebeheersing

- MAAR: gebrek aan beheersing van risico's (imago, fraude, gebrek aan efficiëntie) kan afstralen op de hele gemeente

Algemene kader organisatiebeheersing: goedkeuring gemeenteraad en OCMW-raad

Algemeen directeur rapporteert jaarlijks voor 30 juni aan:

- College en Vast Bureau
- Gemeenteraad en OCMW-raad

Verantwoordelijkheid raadsleden: deze rapportering en organisatiebeheersing in het algemeen opvolgen.

-> politieke intenties zijn enkel te realiseren met een professionele beheersing van de organisatie

Audit

Audit Vlaanderen doet periodiek audits:

- Evalueert de organisatiebeheersing
 - Organisatie-audits (o.b.v. Leidraad Organisatiebeheersing)
 - Thema-audits (met aan het einde een globaal rapport)
 - Forensische audits (o.b.v. meldingen van personeelsleden, raadsleden, gouverneur, burger, enz.)
- **Alle raadsleden ontvangen de auditverslagen**
- Verantwoordelijkheid raadsleden: mee opvolgen wat er met deze rapporten gebeurt

Audit is een kans op verbetering van de werking

Overheidsopdrachten

Overheidsopdrachten

Procedure waarbij zowel de **markt** gelijke kansen krijgt om deel te nemen aan opdrachten als strikte regeling over hoe een bestuur die opdrachten moet toewijzen

- Regelgeving die het bestuur moet volgen voor alle aankopen van goederen en diensten
- Regelgeving wordt mee vanuit Europa aangestuurd

Grootte van de waarde van de opdracht is bepalend voor het type overheidsopdracht

Steeds de meest voordelige offerte kiezen op basis van de verschillende gunningscriteria (niet alleen prijs, maar ook kwaliteit, leveringstermijn, garantie, service,...)

- Onderhandelingsprocedure in bepaalde gevallen mogelijk

Belangenvermenging vermijden

Patrimoniumbeheer

College is belast met dagelijks beheer

Met inbegrip van de gemeentelijke goederen

Dit geldt niet voor beslissingen inzake opstalrechten, erfpachten of verkoop

Nadruk ligt op toezicht en rapportering

Omvat een breed gamma: toestaan gebruik lokalen, inzet/verhuur materiaal, ...

Kadert binnen de **organisatiebeheersing**

Personeel

1 algemeen directeur = eenheid van leiding

1 financieel directeur

- voor gemeente én OCMW samen
- aangesteld door de **gemeenteraad**

1 organogram

1 managementteam + burgemeester (in de Brusselse rand en Voeren ook de OCMW-voorzitter)

1 deontologische code

- voor gemeente en OCMW,
- met beslissing door beide raden:

1 rechtspositieregeling gemeentepersoneel die ook geldt voor OCMW-personeel

- met uitzonderingen te bepalen door OCMW-raad

Raad is in personeelszaken bevoegd voor

Aanstelling algemeen directeur en financieel directeur: geen delegatie mogelijk

Vervangingsregeling AD en FD – delegatie mogelijk naar college

Rechtspositieregeling – delegatie mogelijk naar college/vast bureau

Bepalen wat er onder 'Dagelijks personeelsbeheer' (= bevoegdheid algemeen directeur) moet worden verstaan: delegatie mogelijk

Organogram en managementteam: delegatie mogelijk

Opdracht algemeen directeur

Hoofd personeel

Brug tussen politiek en administratie (afsprakennota)

Aanwezig op vergadering van gemeenteraad en OCMW-raad, college en vast bureau, (BCSD)

Verantwoordelijk voor notulen en zittingsverslag

Algemene leiding van de diensten van de gemeente en van het OCMW

Opdracht financieel directeur

Verantwoordelijk voor de financiële organisatie

Verstrekt advies over en vertaalt beleidsdoelen in financiële behoeften

Staat autonoom in voor voorafgaande controle van de wet- en kredietmatigheid van de verbintenissen (visum)

Verantwoordelijk voor debiteurenbeheer

Wij wensen u veel succes

